

Celebració de Simone Weil

Vuitanta anys després de la mort de Simone Weil, Míriam Iscla encarna l'autora francesa a 'Simone Weil, vida d'una esclava', un monòleg construït a partir d'una dramatúrgia d'Anna Punsoda.

Bernat Puigtobella
Editor de Núvol.
[@puigtobella](#)
29/11/2023

Recordo el primer text que vaig llegir de Simone Weil, quan era estudiant universitari, ara fa trenta-cinc anys i encara no estava gaire traduïda. Weil parlava de l'atenció. L'atenció com una porta d'entrada al miraculós. L'atenció com a actitud, manera d'ésser en el món, que s'estén a tota la nostra vida. Atenció pura. Sense saber-ho, Weil es va anticipar cinquanta anys a l'esclat actual de l'atenció plena (mindfulness), que el capitalisme ha abraçat pragmàticament perquè hi veu una eina útil per a la felicitat i (no ens enganyem) la productivitat i el triomf personal. L'atenció de Weil tenia unes arrels més fondes.

Míriam Iscla encarna Simone Weil.

Dimecres passat l'esperit d'aquesta jueva revolucionària, mística radical es va apoderar del cos i la veu de Míriam Iscla, que va desafiar la nostra atenció amb un discurs de gran volada a l'església de Santa Anna. A cavall de la conferència performàtica i el monòleg teatral, Simone Weil, vida d'una esclava neix d'un encàrrec de La Casa dels Clàssics a l'actriu Míriam Iscla i a l'escriptora Anna Punsoda, editora de [Fragmenta](#), que ha sabut aterrar amb una dramaturgia molt ben cosida el pensament de Weil en un pretext concret. Assistim a l'escriptura oral (una mena de dictat interior) d'una carta de l'autora a un amic. Iscla-Weil, que ha fet aquesta funció a Girona en el marc del Temporada Alta i a Barcelona dins el festival Clàssics ens parlava dimecres passat des d'un faristol, al prosceni de l'altar, en un espai que ens convidava a tots (creients o no) a posar els peus al llindar del sagrat. Iscla, que torna a demostrar la seva versatilitat de registres, no llegeix una cosa ja escrita sinó que escriu una carta a un amic. En realitat s'adreçava a tots nosaltres, espectadors que omplíem de gom a gom l'església, com si fes una homilia, dreta, amb una contenció de vestuari i de moviments que li permetia evitar qualsevol vellèit d'imitar els tics d'un personatge històric per centrar-se en l'elocució d'un discurs que va germinant a mesura que es diu i que demana tota la nostra atenció.

El pensament de Weil s'encarna com sempre en una experiència vital, sigui a la fàbrica on viu la despersonalització del treballador, sigui a la Guerra Civil espanyola. Punsoda ha triat fragments d'obres diverses per abordar els grans temes de l'autora. Ella mateixa ens adverteix al principi de la carta-monòleg que s'ocuparà de la desgràcia dels obrers, de la instrucció del poble, de la tendresa per la pàtria, de la naturalesa de la força. I de la unió amb Déu, esclara. "Permeti'm també que li parli del camí que he fet per trobar-lo. O més ben dit: del camí que he fet perquè ell em trobi a mi". Weil és capaç de girar com un mitjà les idees rebudes de la doctrina per fer l'experiència religiosa encara més exigent i radical: "Puc afirmar que al llarg de tota la meua vida no he buscat mai Déu. Em semblava un problema inútil de resoldre, perquè la nostra tasca consisteix a adoptar la millor actitud possible davant dels problemes d'aquest món, i això no depèn mai de la solució de Déu". Per Weil no tenim baranes on agafar-nos a l'hora d'arribar a Déu, més aviat al contrari, estem a la intempèrie, perquè la vida no és un dret que tinguem sinó una gràcia: "El deure d'acceptar la voluntat de Déu, sigui quina sigui, es va imposar al meu esperit com el primer i el més necessari de tots els deures, des que el vaig trobar exposat en Marc Aureli sota la forma de l'amor fati, l'amor al destí, a tot el que ha de venir", diu Weil.

Weil connecta amb la fe despüllada de Sant Francesc i la seva pobresa radical. La seva visió teològica es desentén de la rigidesa del dogma i va a buscar el sentit últim de la paraula de Déu. Així, l'exegesi que fa dels versos del Parenostre a partir del grec és molt reveladora, un exercici propi d'una persona que no renuncia mai a la intel·ligència per abraçar la fe.

Simone Weil, vida d'una esclava també recull el seu pensament polític. L'autora qüestiona de dalt a baix la conquesta de l'hexàgon francès, i el conseqüent desarrelament que va comportar en la gent d'Occitània o La Bretanya. "Per desacreditat que estigui l'autonomisme bretó per les persones que el dirigeixen, en aquest poble hi ha tresors latents que no han pogut sortir a la llum. La cultura francesa no li convé i la seva no pot germinar. (...) Després

de ser conquerits, aquests països que abans eren tan brillants han fet aportacions molt febles a la cultura francesa”.

Simone Weil, vida d'una esclava és un esdeveniment teatral que hauria de circular per tot el país, però en els llocs adequats perquè no es perdi el sentit de comunió entre actriu i públic que demana la celebració d'aquesta experiència. Si no es pot fer gira, seria molt útil i bonic que es pogués enregistrar en format pòdcast, perquè la veu de Míriam Iscla ens torni a transportar a Weil i no es perdi per les voltes d'una església.